



Eiropas Savienības  
Padome

Briselē, 2018. gada 1. jūnijā  
(OR. en)

9643/18

---

---

**Starpiestāžu lieta:**  
**2018/0186 (CNS)**

---

---

**COCON 9**  
**VISA 134**  
**FREMP 90**

### **PRIEKŠLIKUMS**

---

Sūtītājs: Direktors *Jordi AYET PUIGARNAU* kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā

Saņemšanas datums: 2018. gada 31. maijs

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs *Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN* kungs

---

K-jas dok. Nr.: COM(2018) 358 final

---

Temats: Priekšlikums - PADOMES DIREKTĪVA, ar ko nosaka ES pagaidu ceļošanas dokumentu un atceļ Lēmumu 96/409/KĀDP

---

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2018) 358 *final*.

---

Pielikumā: COM(2018) 358 *final*



Briselē, 31.5.2018  
COM(2018) 358 final

2018/0186 (CNS)

Priekšlikums

**PADOMES DIREKTĪVA,**

**ar ko nosaka ES pagaidu ceļošanas dokumentu un atceļ Lēmumu 96/409/KĀDP**

{SEC(2018) 263 final} - {SWD(2018) 272 final} - {SWD(2018) 273 final}

## PASKAIDROJUMA RAKSTS

### 1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

#### • Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi saistībā ar konsulāro aizsardzību ir viena no konkrētajām tiesībām, ko ES pilsoņiem paredz Līgumi, pamatojoties uz viņu ES pilsonību. ES pilsoņiem ir tiesības lūgt jebkuras ES dalībvalsts vēstniecības vai konsulāta palīdzību, ja tā viņiem ir vajadzīga ārpus ES un ja šajā vietā nav viņu dalībvalsts vēstniecības vai konsulāta, kas varētu palīdzēt (t. i., ja viņi ir “nepārstāvēti”<sup>1</sup>). Dalībvalstīm ir nepārstāvētiem pilsoņiem jāpalīdz saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi attiecas uz palīdzību to valstspiederīgajiem. Šīs tiesības, kas ir noteiktas Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 20. panta 2. punkta c) apakšpunktā un 23. pantā, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk — Harta) 46. pantā, apliecina ES solidaritāti un ir viens no ES pilsoņa praktiskajiem ieguvumiem. Tas ir labs piemērs tam, kā ES var būt tuvāka saviem pilsoņiem, un tā ir Komisijas prioritāte<sup>2</sup>.

Viens no palīdzības veidiem, ko sniedz nepārstāvētiem pilsoņiem, ir pagaidu ceļošanas dokumentu (PCD) izdošana. PCD ir dokumenti, ko pilsoņiem izdod pasēs vai ceļošanas dokumentu pazaudēšanas, zādzības, iznīcināšanas vai pagaidu nepieejamības gadījumā. Ar Lēmumu 96/409/KĀDP<sup>3</sup> 1996. gadā ieviesa vienotas formas pagaidu ceļošanas dokumentu (ES PCD), ko dalībvalstis izdod nepārstāvētiem ES pilsoņiem trešās valstīs (t. i., valstīs ārpus ES).

PCD ir visbiežāk sastopamais palīdzības veids, ko dalībvalstis sniedz nepārstāvētiem ES pilsoņiem, kuri trešās valstīs nonākuši grūtībās<sup>4</sup>, un ir neaizstājami, lai pilsoņiem palīdzētu droši atgriezties mājās. Šajā kontekstā ES pilsoņi var trešās valstīs paļauties uz aizsardzību, kas izriet no viņu ES pilsoņa statusa.

Ir pagājuši 20 gadi kopš ES PCD ieviešanas, un Lēmuma 96/409/KĀDP noteikumi un ES PCD forma ir jāatjaunina. Lēmumā 96/409/KĀDP nav atspoguļotas nesen ieviestās izmaiņas ES noteikumos par konsulāro aizsardzību, un ES PCD pašreizējā veidlapa nav pielāgota pašreizējai globālajai drošības videi.

Viens no jautājumiem, kas raisa īpašas bažas, ir tas, ka pašreizējais ES PCD nav pietiekami progresīvs. Tajā nav ņemti vērā ceļošanas dokumentu drošības uzlabojumi, un tas ir nepietiekami aizsargāts pret krāpšanu un viltojumiem. Rezultātā ES PCD izmantošana

---

<sup>1</sup> Sk. arī 6. pantu Padomes 2015. gada 20. aprīļa Direktīvā (ES) 2015/637 par koordinācijas un sadarbības pasākumiem, ar ko veicina nepārstāvēto Savienības pilsoņu konsulāro aizsardzību trešās valstīs, un ar ko atceļ Lēmumu 95/553/EK (OV L 106, 24.4.2015., 1. lpp.).

<sup>2</sup> [https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines-speech\\_lv.pdf](https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines-speech_lv.pdf)

<sup>3</sup> Dalībvalstu valdību pārstāvju padomes 1996. gada 25. jūnija Lēmums 96/409/KĀDP par pagaidu ceļošanas dokumenta ieviešanu (OV L 168, 6.7.1996., 4. lpp.).

<sup>4</sup> Saskaņā ar 2017. gada ziņojumu par ES pilsonību (COM(2017) 30 final/2) “*Pagaidu ceļošanas dokumentu izsniegšana praksē ir visizplatītākā palīdzības forma, ko dalībvalstis sniedz nepārstāvētiem ES pilsoņiem (vairāk nekā 60 % gadījumu)*”. Absolūtā izteiksmē izdoto ES PCD skaits ir samērā mazs. Tiek lēsts, ka gadā tie ir aptuveni 320 dokumenti ārpus ES un vēl 250 dokumenti ES. Tāpat tiek lēsts, ka gadā vēl 400–500 nepārstāvētiem pilsoņiem tiek izdots valsts PCD, nevis ES PCD. Tomēr ES PCD dati ir sadrumstaloti, un aplēses par to skaitu, visticamāk, ir pārāk zemas, jo pašlaik ne visas dalībvalstis apkopo precīzus statistiskas datus par ES PCD (plašāka informācija ir pieejama šim priekšlikumam pievienotajā novērtējumā).

Savienībā ir bijusi sadrumstalota. Dažas dalībvalstis vairs neizmanto vienoto PCD formu, jo apšaubu dokumenta drošības elementus.

Turklāt Lēmums 96/409/KĀDP nav saskaņots ar Padomes Direktīvu (ES) 2015/637<sup>5</sup>. Šī direktīva, ko dalībvalstīm bija pienākums transponēt līdz 2018. gada 1. maijam, reglamentē nepārstāvētu pilsoņu konsulāro aizsardzību kā tādu, tādēļ ietver arī noteikumus, kuri piemērojami ES PCD izdošanai. Visbeidzot, konkrēti vienotās PCD formas struktūras elementi (piemēram, vietas trūkums, lai piestiprinātu vai iespiestu vajadzīgo trešās valsts tranzītvīzu) samazina iespējamību, ka tas tiks atzīts trešās valstīs.

Šis priekšlikums izriet no Padomes aicinājuma iesniegt priekšlikumu par jauna ES PCD ieviešanu ar pašreizējai praksei atbilstīgiem drošības elementiem, atjauninot Lēmumā 96/409/KĀDP aprakstītos elementus<sup>6</sup>.

Savā 2016. gada decembra rīcības plānā par dokumentu drošību<sup>7</sup> un 2016. gada paziņojumā “Drošības stiprināšana pasaulē, ko raksturo mobilitāte: informācijas apmaiņas uzlabojumi cīņā pret terorismu un ārējo robežu stiprināšana”<sup>8</sup> Komisija pievērsās jautājumam par ceļošanas dokumentu viltošanu, uzsvēra vajadzību pēc drošiem ceļošanas dokumentiem un apņēmas izskatīt iespējas uzlabot PCD drošības elementus. Turklāt 2017. gada ziņojumā par ES pilsonību<sup>9</sup> Komisija apņēmas izskatīt iespējas modernizēt noteikumus par PCD izdošanu nepārstāvētiem pilsoņiem, tostarp par ES vienotās formas PCD drošības elementiem, lai nodrošinātu, ka pilsoņi var efektīvi izmantot savas tiesības uz konsulāro aizsardzību.

Savos secinājumos par minēto rīcības plānu<sup>10</sup> un 2017. gada ziņojumu par ES pilsonību<sup>11</sup> Padome uzsvēra drošu ceļošanas un identifikācijas dokumentu nozīmi, lai risinātu ceļošanas dokumentu viltošanas fenomenu. Secinājumos Komisija tika arī aicināta nodrošināt atbilstīgus turpmākos pasākumus.

Eiropas Parlaments savā rezolūcijā par 2017. gada ziņojumu par ES pilsonību<sup>12</sup> aicināja Komisiju iesniegt priekšlikumu jaunam un drošākam ES PCD.

Komisijas 2018. gada darba programma<sup>13</sup> paredz pārskatīt priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko aizstāj lēmumu par pagaidu ceļošanas dokumenta ieviešanu (*REFIT*). Pārskatīšanas mērķis ir modernizēt noteikumus par pagaidu ceļošanas dokumentu izdošanu nepārstāvētiem ES pilsoņiem, tostarp par ES vienotās formas PCD drošības elementiem, lai nodrošinātu, ka pilsoņi var efektīvi izmantot savas tiesības uz konsulāro aizsardzību. Uzlabojot ES PCD

<sup>5</sup> Padomes 2015. gada 20. aprīļa Direktīva (ES) 2015/637 par koordinācijas un sadarbības pasākumiem, ar ko veicina nepārstāvēto Savienības pilsoņu konsulāro aizsardzību trešās valstīs, un ar ko atceļ Lēmumu 95/553/EK (OV L 106, 24.4.2015., 1. lpp.).

<sup>6</sup> <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5287-2011-INIT/en/pdf>.

<sup>7</sup> COM(2016)0790 final.

<sup>8</sup> COM(2016)0602 final.

<sup>9</sup> COM(2017)0030 final/2.

<sup>10</sup> Padomes 2017. gada 27. martā pieņemtie secinājumi par Komisijas rīcības plānu stingrākai Eiropas darbībai pret ceļošanas dokumentu viltošanu <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7696-2017-INIT/en/pdf>.

<sup>11</sup> Padomes 2017. gada 11. maijā pieņemtie secinājumi par 2017. gada ziņojumu par ES pilsonību <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9080-2017-INIT/en/pdf>.

<sup>12</sup> Eiropas Parlamenta 2017. gada 12. decembra rezolūcija par 2017. gada ziņojumu par ES pilsonību: pilsoņu tiesību stiprināšana demokrātisku pārmaiņu Savienībā <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2017-0487&language=EN&ring=A8-2017-0385>.

<sup>13</sup> [https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/cwp\\_2018\\_annex\\_ii\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/cwp_2018_annex_ii_en.pdf).

drošības elementus, tiktu samazināts viltošanas un krāpšanas risks, tādējādi apkarojot ceļošanas dokumentu viltojumu un ļaunprātīgu izmantošanu. Tam savukārt būtu jāatbalsta cīņa pret terorismu un organizēto noziedzību.

- **Saskaņība ar spēkā esošajiem noteikumiem politikas jomā**

Ikvienam ES pilsonim, kas atrodas trešās valsts teritorijā, kurā nav šā pilsoņa valstspiederības dalībvalsts pārstāvniecības, ir tiesības no jebkuras dalībvalsts saņemt konsulāro aizsardzību saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus piemēro tās valstspiederīgajiem.

Lai noteiktu nepārstāvētu pilsoņu konsulārās aizsardzības veicināšanai vajadzīgos sadarbības un koordinācijas pasākumus, Padome 2015. gadā pieņēma Direktīvu (ES) 2015/637. Direktīva (ES) 2015/637 paredz vispārīgus noteikumus par pasākumiem, kas veicina nepārstāvētu pilsoņu konsulāro aizsardzību. Direktīvas 9. panta f) punktā ir skaidri noteikts, ka tā attiecas arī uz pagaidu ceļošanas dokumentu izdošanu.

Viens no šā priekšlikuma mērķiem ir pilnībā saskaņot konkrētos noteikumus, kas attiecas uz ES PCD, ar Direktīvu (ES) 2015/637. Vajadzības gadījumā šajā priekšlikumā ir arī precizēti Direktīvā (ES) 2015/637 paredzētie vispārīgie noteikumi, piemēram, par dalībvalstu savstarpējo sadarbību un koordināciju, izskatot ES PCD pieteikumu. Ierosinātā direktīva neizmaina nekādas Direktīvā (ES) 2015/637 noteiktās tiesības.

- **Saskaņība ar citām ES politikas jomām**

Droši un uzticami dokumenti ir būtisks robežu pārvaldības elements.

## **2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE**

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma pamatā ir LESD 23. pants un Direktīva (ES) 2015/637 par konsulāro aizsardzību. Saskaņā ar minētā panta 2. punktu Padome atbilstoši īpašai likumdošanas procedūrai un pēc apriešanās ar Eiropas Parlamentu var pieņemt direktīvas, ar ko nosaka koordinācijas un sadarbības pasākumus, kuri vajadzīgi, lai veicinātu konsulāro aizsardzību nepārstāvētiem ES pilsoņiem. Šis noteikums attiecas uz visām dalībvalstīm.

Priekšlikuma mērķis ir paredzēt pasākumus, kuri vajadzīgi, lai veicinātu konsulāro aizsardzību saistībā ar visbiežāk sastopamo konsulārās aizsardzības veidu, ko sniedz nepārstāvētiem pilsoņiem, proti, pagaidu ceļošanas dokumenta izdošanu. Šo mērķi var sasniegt, nosakot standartizētu procedūru dalībvalstu savstarpējai sadarbībai saistībā ar pagaidu ceļošanas dokumentu izdošanu vienotā formā, pamatojoties uz uzlabotiem drošības elementiem. Tas ļaus pilsoņiem efektīvi un drošākā vidē izmantot savas tiesības uz konsulāro aizsardzību.

- **Subsidiaritāte (attiecībā uz neekskluzīvu kompetenci)**

ES PCD izdošanai ir pārrobežu dimensija, jo tās ietvaros viena dalībvalsts nodrošina aizsardzību citas dalībvalsts pilsoņiem.

Ir jāatjaunina pašreizējā ES PCD forma, kas noteikta Lēmumā 96/409/KĀDP. Izmaiņas šajā formā var ierosināt tikai Komisija. ES PCD ar atjauninātiem drošības elementiem uzlabos ES vispārējo drošību, jo šie dokumenti ļaus to turētājiem šķērsot ES robežas. Turklāt vienotās formas un saskaņotu drošības elementu plašāka izmantošana paaugstinās atzīšanas līmeni trešās valstīs. Šādus mērķus dalībvalstis vienas pašas nespēj sasniegt.

Bez neatjauninātas vienotas ES PCD formas dalībvalstis, iespējams, aizvien vairāk sāks izmantot valsts PCD, lai izpildītu Līgumā noteikto pienākumu nodrošināt konsulāro aizsardzību nepārstāvētiem ES pilsoņiem saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi attiecas uz to valstspiederīgajiem. Tas dalībvalstu vidū rada sadrumstalotības risku izmantoto dokumentu un piemēroto procedūru ziņā. Tāpat tas rada "labvēlīgākās iestādes izvēles" risku (pilsoņi pieprasa pagaidu ceļošanas dokumentus no kādas konkrētas dalībvalsts, jo tās dokumenti ir plašāk atzīti, lētāki vai vieglāk saņemami nekā citu dalībvalstu dokumenti).

- **Proporcionalitāte**

Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā ir noteikts, ka Savienības rīcībai vienmēr ir jābūt samērīgai ar Līguma mērķiem. Šīs ES rīcības izvēlētajam veidam jārada iespēja sasniegt priekšlikuma mērķi un to īstenot pēc iespējas efektīvāk.

Šis priekšlikums nosaka, ka nepārstāvētiem pilsoņiem ārpus ES ir obligāti jāizmanto ES PCD. Dalībvalstīm būtu pienākums izdot ES PCD nepārstāvētiem pilsoņiem, kas atbilst piemērojamiem kritērijiem. Priekšlikums ietver situācijas, uz kurām jau attiecas juridiskais pienākums sniegt konsulāro palīdzību.

Priekšlikums uzlabo ES PCD drošības elementus atbilstīgi standartam, kādu sagaida dalībvalstis un trešās valstis. Tā pamatā ir esošie standarti, kas noteikti vīzu vienotās formas kontekstā<sup>14</sup>. Tādējādi priekšlikums ļauj ES PCD vajadzībām izmantot dalībvalstu vēstniecībās un konsulātos jau pieejamo aprīkojumu, ierobežojot vajadzību pēc jauna aprīkojuma un apmācības.

- **Instrumenta izvēle**

Saskaņā ar LESD 23. panta 2. punktu ierosinātais instruments ir direktīva.

### 3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Lēmuma 96/409/KĀDP izvērtējumā konstatēts, ka ES PCD izdošana ir efektīvi nodrošinājusi reālu palīdzības sniegšanu ES pilsoņiem, kuri trešās valstīs nonākuši grūtībās. Tāpat izvērtējumā konstatēts, ka ES PCD ir praksē apliecinājuši ES pilsonības ieguvumus, un sagaidāms, ka arī turpmāk šie dokumenti būs aktuāli.

Tomēr ES PCD tiesiskais regulējums būtu jāpielāgo, lai novērstu konkrētas īstenošanas problēmas, kas atklājās izvērtējumā. It sevišķi ar šiem pielāgojumiem būtu jācenšas panākt konsekvenci ar Direktīvu (ES) 2015/637 un uzlabot ES PCD drošības elementus mainīgo drošības vajadzību kontekstā. Izvērtējumā noteiktās galvenās problēmas ir sadrumstalota pieeja PCD izdošanai (ne visas dalībvalstis izmanto Lēmumā 96/409/KĀDP noteikto PCD formu) un šo dokumentu šķietami zemāks atzīšanas līmenis, juridiskā nenoteiktība, piemērojamība un bažas saistībā ar PCD vienoto formu. Šā priekšlikuma mērķis ir novērst Lēmuma 96/409/KĀDP izvērtējumā noteiktās problēmas.

---

<sup>14</sup> Padomes 1995. gada 29. maija Regula (EK) Nr. 1683/95, ar ko nosaka vienotu vīzu formu un kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 4. jūlija Regulu (ES) 2017/1370, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1683/95, ar ko nosaka vienotu vīzu formu.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās procesā izmantoja vispārīgāka tvēruma instrumentus, piemēram, sabiedrisko apspriešanu, ar vairāk mērķorientētām apspriešanām un dalībvalstu un ieinteresēto personu apsekojumiem. Dažas no apspriešanās iesaistītajām ieinteresētajām personām bija dalībvalstu kompetentās iestādes; dalībvalstu pārstāvniecības trešās valstīs; trešo valstu iestādes; arodasociācijas (tostarp tūroperatori, aviokompānijas un apdrošināšanas sabiedrības); pilsoņi un pilsoņu grupas; un eksperti no Eiropas Komisijas, Eiropas Ārējās darbības dienesta un Padomes Sekretariāta. Šo ieinteresēto personu viedokļi tika ņemti vērā, sagatavojot šo priekšlikumu.

Detalizēta informācija par apspriešanas procesa rezultātiem ir sniegta šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 2. pielikumā.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Komisija saskaņā ar attiecīgo pamatlīgumu pasūtīja pētījumu “Eiropas pagaidu ceļošanas dokumenta esošā ES instrumenta izvērtējums un ietekmes novērtējums”.

- **Ietekmes novērtējums**

Regulējuma kontroles padome izdeva pozitīvu atzinumu par šā priekšlikuma pamatā esošo ietekmes novērtējumu, ierosinot dažus uzlabojumus<sup>15</sup>. Ietekmes novērtējumā aplūkoja vairākus iespējamus politikas risinājumus, proti, *status quo* saglabāšanu; tikai nesaistošu pasākumu pieņemšanu; Lēmuma 96/409/KĀDP un ES PCD atcelšanu; jaunu tiesību aktu, kas noteiktu, ka ES PCD ir obligāts visiem ES pilsoņiem; jaunu tiesību aktu, kas ievieš ES PCD ar uzlabotiem drošības elementiem; un jaunu tiesību aktu, kas ievieš ES PCD ar biometriskajiem datiem.

Risinājumus, kas paredz *status quo* saglabāšanu vai ES PCD atcelšanu, uzskatīja par neapmierinošiem un neefektīviem mērķu sasniegšanai. Iespēju noteikt ES PCD par obligātu visiem ES pilsoņiem uzskatīja par nesamērīgu. Arī ieteikuma un nesaistošus pasākumus uzskatīja par neapmierinošiem, ja tos īstenotu atsevišķi. Tomēr visbeidzot izvēlētais risinājums būtu jāpapildina ar ieteikuma pasākumiem, lai sekmētu šā risinājuma īstenošanu.

No abiem risinājumiem, kas paredz jaunu tiesību aktu, ES PCD ieviešana ar uzlabotiem drošības elementiem tika atzīta par vēlamāku nekā ES PCD ieviešana ar biometriskajiem datiem, galvenokārt izmaksu lietderības un samērīguma apsvērumu dēļ. Konkrēti, pirmais minētais risinājums paredz izmantot esošo aprīkojumu, ko lieto vienotās formas vīzu drukāšanai, savukārt pēdējais minētais risinājums nozīmētu, ka būtu jāuzstāda aprīkojums, kurš spēj drukāt biometrisko informāciju. Tas, visticamāk, radītu būtiskas izmaksas dalībvalstīm un pilsoņiem.

Sagaidāms, ka vēlamais risinājums nodrošinās ieguvumus vairākās jomās. Nepārstāvēti ES pilsoņi, kam vajadzīga palīdzība, varēs saņemt ES PCD no visu ES dalībvalstu konsulātiem saskaņā ar racionalizētu procedūru, balstoties uz Direktīvu (ES) 2015/637. Viņi varēs izmantot tiesības uz ES PCD arī tādās situācijās, kādas nav noteiktas spēkā esošajā ES PCD lēmumā. Arī izdošanas procedūras un termiņi būs skaidrāki.

Dalībvalstu un ES ieguvums būtu ES PCD uzlabotie drošības elementi. Jaunā dokumenta plašāka izmantošana var paaugstināt tā atzišanas līmeni trešās valstīs, un jaunāko standartu piemērošanai attiecībā uz mašīnlasāmību būtu jāatvieglo robežkontroles procedūru īstenošana.

---

<sup>15</sup> Regulējuma kontroles padomes atzinums ir pieejams šeit: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>.

Labāka atzīšana no trešo valstu puses palīdzētu nepārstāvētiem pilsoņiem ietaupīt līdzekļus, jo tiktu samazināta vajadzība papildus uzturēties viesnīcās un meklēt alternatīvas ceļošanas iespējas. Drošāka ES PCD forma vairākās valodās, kas sagatavota ES līmenī, var būt arī izmaksu ziņā lietderīga alternatīva dalībvalstīm, kuras apsver iespēju aizstāt novecojušus valsts līmeņa PCD. Visbeidzot, Komisija varētu piemērot jauno ES PCD tiesību aktu un uzraudzīt tā īstenošanu.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Iniciatīva ir ietverta Komisijas 2018. gada darba programmā pie Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*) iniciatīvām tiesiskuma un pamattiesību jomā, balstoties uz savstarpēju uzticēšanos<sup>16</sup>. Šajā kontekstā Komisija ir izskatījusi iespējas vienkāršot un samazināt slogus.

Priekšlikuma mērķis ir racionalizēt ES PCD izdošanas procedūru, tādējādi samazinot slogu valstu pārvaldes iestādēm un pilsoņiem, kas nonākuši grūtībās pazaudētu ceļošanas dokumentu dēļ. Vienlaikus priekšlikums pastiprina ES PCD drošības elementus, jo to var izmantot ieceļošanai ES teritorijā. Šajā ziņā priekšlikums paredz izmantot esošo aprīkojumu un zināšanas, kas ir pieejamas saistībā ar vīzas uzlīmēm. Vienots un drošāks ES PCD var samazināt izmaksas un neērtības pilsoņiem un uzņēmumiem (piemēram, aviokompānijām), jo uzlabos atzīšanu trešās valstīs un robežkontroles procedūras pie ES ārējām robežām.

Vienkāršošanas elementu vērtība pilsoņiem tiek lēsta EUR 93 000 apmērā gadā. Ņemot vērā uzticamu datu trūkumu, nav kvantificēti iespējamie ietaupījumi uzņēmumiem un robežsardzes iestādēm.

- **Pamattiesības**

Šis priekšlikums īsteno ES pilsoņu pamattiesības uz diplomātisko un konsulāro aizsardzību, ko paredz Hartas 46. pants.

Tāpat priekšlikums skar Hartas 7. pantu par privātās dzīves neaizskaramību un 8. pantu par tiesībām uz personas datu aizsardzību. Pilsoņu personas datu apstrāde, tostarp personas datu vākšana, piekļuve tiem un to izmantošana, skar tiesības uz privātumu un tiesības uz personas datu aizsardzību saskaņā ar Hartu. Šo pamattiesību skaršana ir jāpamato<sup>17</sup>.

Tiesībām uz personas datu aizsardzību, kā arī datu aizsardzībai, tostarp datu drošībai, piemēro attiecīgos ES noteikumus<sup>18</sup>. Nav paredzētas nekādas atkāpes no datu aizsardzības režīma. Dalībvalstīm ir jāīsteno skaidri noteikumi, nosacījumi un aizsardzības pasākumi atbilstīgi ES datu aizsardzības noteikumiem. Šī iniciatīva neparedz juridisko pamatu saskaņā ar to ievāktu datu glabāšanai vai šādu datu izmantošanai citiem nolūkiem kā vien pieteikuma iesniedzēja identificēšanai, ES PCD uzlīmes izdrukāšanai un attiecīgās personas ceļošanas atvieglošanai.

<sup>16</sup> [https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/cwp\\_2018\\_annex\\_ii\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/cwp_2018_annex_ii_en.pdf)

<sup>17</sup> Eiropas Savienības Tiesa kritērijus šādas skaršanas pamatošanai Padomes Regulas (EK) Nr. 2252/2004 kontekstā ir noteikusi lietā C-291/12 *Schwarz / Stadt Bochum*, ECLI:EU:C:2013:670. Tiesa atgādināja, ka Hartas tiesību ierobežojumi “ir paredzēti tiesību aktos, ar tiem tiek respektēta šo tiesību un brīvību būtība un, ievērojot samērīguma principu, tie ir nepieciešami un patiešām atbilst vispārējo interešu mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības”. Tāpat Tiesa konstatēja, ka mērķis “novērst pašu viltošanu, bet otrs — kavēt to krāpniecisku izmantošanu” atbilst šiem kritērijiem.

<sup>18</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regula (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

Jebkādai šādai datu glabāšanai būtu jāatbilst Regulā (ES) 2016/679 paredzētajiem datu aizsardzības noteikumiem. Personas datu, tostarp sejas attēla, obligāto norādīšanu uz uzlīmes, kā arī šo datu nosūtīšanu valstspiederības dalībvalstij, lai pārliecinātos par pieteikuma iesniedzēja identitāti, īsteno kopā ar atbilstīgiem aizsargpasākumiem.

#### **4. IETEKME UZ BUDŽETU**

Priekšlikums neietekmē ES budžetu.

#### **5. CITI JAUTĀJUMI**

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Ņemot vērā dalībvalstu izdoto ES PCD nelielo skaitu, ir svarīgi priekšlikuma īstenošanas uzraudzīšanai izvēlēties reālistisku pieeju un nepārslogot valstu iestādes. Dalībvalstīm tiek prasīts reizi gadā sniegt Komisijai informāciju par nelielu skaitu pamatrādītāju. Ja tas būs vajadzīgs, var tikt pieņemts lēmums ievākt papildu informāciju. Pēc pieciem gadiem Komisija izvērtēs direktīvas īstenošanu.

- **Konkrētu priekšlikuma noteikumu sīks skaidrojums**

I nodaļā (1. un 2. pants) ir aprakstīts priekšlikuma priekšmets un noteiktas vairākas definīcijas. Priekšlikums paredz nosacījumus un procedūru attiecībā uz to, kā nepārstāvēti pilsoņi var saņemt ES PCD, un nosaka šā dokumenta vienoto formu. Tiek izmantota tāda pati “nepārstāvēta pilsoņa” definīcija, kāda izmantota Direktīvā (ES) 2015/637.

II nodaļas 3. pantā ir izklāstīti nosacījumi, saskaņā ar kuriem izdod ES PCD. Kopumā ES PCD būtu jāizdod nepārstāvētiem pilsoņiem, kuru pase vai ceļošanas dokuments kāda iemesla dēļ nav pieejams vienam braucienam uz pilsoņa valstspiederības vai dzīvesvietas dalībvalsti. Dokuments būtu jāizdod pēc tam, kad palīdzību sniedzošā dalībvalsts ir konsultējusies ar pilsoņa valstspiederības dalībvalsti.

Direktīvas 4. pantā ir aprakstīta ES PCD izdošanas procedūra, kas ietver saziņu starp dalībvalsti, kura nepārstāvētajam pilsonim sniedz palīdzību, un pilsoņa valstspiederības dalībvalsti, kā arī piemērojamos termiņus. Tāpat 4. pantā ir noteikti izņēmumi pienācīgi pamatotos gadījumos vai krīzes situācijās. Turklāt ir ietverti drošības pasākumi.

Saskaņā ar 5. pantu ES PCD derīgumam vajadzētu būt tikai nedaudz ilgākam par minimālo periodu, kas vajadzīgs atpakaļbraucienam.

Direktīvas 6. pantā ir noteikts, ka dalībvalstis var ieviest vai paturēt labvēlīgākus noteikumus, ja tie atbilst direktīvai.

7. pantā ir noteiktas iespējamās papildu situācijas, kurās dalībvalstis var izdot ES PCD. ES PCD saņēmēji, kas nav nepārstāvēti pilsoņi trešās valstīs, varētu būt, piemēram, līdzīgi braucoši ģimenes locekļi, pašas dalībvalsts pilsoņi vai rezidenti, kā arī pārstāvēti ES pilsoņi no citas dalībvalsts. Dalībvalstis var arī lemt par ES PCD izdošanu ES robežās.

III nodaļas 8. pantā ir noteikta vienota forma, kas jāizmanto ES PCD un ietver vienotu veidlapu un uzlīmi. ES PCD saņēmēja attiecīgos datus uzdrukā uz uzlīmes, kuru pēc tam pielīmē veidlapai.

Direktīvas 9. pantā ir noteikta procedūra, ko izmanto ES PCD papildu tehnisko specifikāciju izdošanai. Šīs specifikācijas vajadzības gadījumā var būt slepenas.

Direktīvas 10. pants attiecas uz dalībvalstu struktūrām, kas atbild par ES PCD drukāšanu. Šīs struktūras ir jānorāda Komisijai un pārējām dalībvalstīm.

Direktīvas 11. pantā ir noteikumi par komiteju, kurai dots uzdevums palīdzēt Komisijai saistībā ar direktīvas īstenošanu.

Direktīvas 12. pants dod uzdevumu Savienības delegācijām trešās valstīs paziņot ES PCD vienoto formātu trešām valstīm un iesniegt tām ES PCD paraugus.

IV nodaļā ir vairāki nobeiguma noteikumi.

Direktīvas 13. pantā ir noteikts datu aizsardzības satvars.

Direktīvas 14. pantā ir noteikts dalībvalstu pienākums uzraudzīt direktīvas piemērošanu un katru gadu sniegt Komisijai informāciju.

Saskaņā ar 15. pantu Komisijai būtu jāveic direktīvas izvērtējums un jāiesniedz Eiropas Parlamenta un Padomei ziņojums par galvenajiem konstatējumiem.

Ar direktīvas 16. pantu tiek atcelts Lēmums 96/409/KĀDP.

Direktīvas 17. pantā ir noteikts datums, līdz kuram dalībvalstīm būtu jātransponē direktīva valsts tiesību aktos.

Direktīvas 18. pantā ir noteikts, ka direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Saskaņā ar 19. pantu direktīva ir adresēta visām dalībvalstīm.

I un II pielikumā ir vienotās ES PCD veidlapas un uzlīmes specifikācijas.

Priekšlikums

**PADOMES DIREKTĪVA,**

**ar ko nosaka ES pagaidu ceļošanas dokumentu un atceļ Lēmumu 96/409/KĀDP**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 23. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu<sup>1</sup>,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Savienības pilsonība ir dalībvalstu valstspiederīgo pamatstatuss. Šis statuss ikvienam Savienības pilsonim piešķir tiesības tādas trešās valsts teritorijā, kurā nav pārstāvniecības dalībvalstij, kuras valstspiederīgie viņi ir, uz citas dalībvalsts diplomātisko un konsulāro iestāžu aizsardzību saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgajiem. Padomes Direktīva (ES) 2015/637<sup>2</sup> īsteno šīs tiesības, nosakot sadarbības un koordinācijas pasākumus nepārstāvētu Savienības pilsoņu konsulārās aizsardzības veicināšanai.
- (2) Direktīvā (ES) 2015/637 pagaidu ceļošanas dokumenti ir minēti kā viens no konsulārās palīdzības veidiem, kas dalībvalstu vēstniecībām un konsulātiem ir jānodrošina nepārstāvētiem pilsoņiem. Pagaidu ceļošanas dokuments (PCD) ir viena brauciena dokuments, kas ļauj tā turētājam atgriezties mājās vai izņēmuma gadījumā doties uz citu galamērķi, ja šai personai nav piekļuves saviem parastajiem ceļošanas dokumentiem, jo tie, piemēram, ir nozagti vai pazaudēti.
- (3) Ar dalībvalstu valdību pārstāvju Lēmumu 96/409/KĀDP<sup>3</sup> tika ieviests vienots pagaidu ceļošanas dokuments, ko dalībvalstis var izdot Savienības pilsoņiem vietās, kurās šo pilsoņu valstspiederības dalībvalstij nav pastāvīgas diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības. Tagad ir nepieciešams atjaunināt minētā lēmuma noteikumus un noteikt modernizētu un drošāku ES pagaidu ceļošanas dokumenta (ES PCD) formu. Būtu jānodrošina konsekvence starp ES PCD izdošanas konkrētajiem nosacījumiem un procedūru un Direktīvā (ES) 2015/637 noteiktajiem vispārīgajiem noteikumiem par konsulāro aizsardzību, jo minētā direktīva, tostarp tās 14. pantā noteiktā finanšu procedūra, attiecas uz ES PCD izdošanu nepārstāvētiem pilsoņiem. Šajā direktīvā būtu jāparedz papildu noteikumi, kas vajadzības gadījumā piemērojami līdztekus Direktīvas (ES) 2015/637 noteikumiem.

---

<sup>1</sup> OV C , , . lpp.

<sup>2</sup> Padomes Direktīva (ES) 2015/637 (2015. gada 20. aprīlis) par koordinācijas un sadarbības pasākumiem, ar ko veicina nepārstāvēto Savienības pilsoņu konsulāro aizsardzību trešās valstīs, un ar ko atceļ Lēmumu 95/553/EK (OV L 106, 24.4.2015., 1. lpp.).

<sup>3</sup> Dalībvalstu valdību pārstāvju Padomes Lēmums 96/409/KĀDP (1996. gada 25. jūnijs) par pagaidu ceļošanas dokumenta ieviešanu (OV L 168, 6.7.1996., 4. lpp.).

- (4) ES PCD būtu pēc pieprasījuma jāizdod ikvienam nepārstāvētam pilsonim, kura pase vai ceļošanas dokuments ir pazudis, nozagts vai iznīcināts, uz laiku nav pieejams, tam beidzies derīguma termiņš vai to kāda cita iemesla dēļ nav iespējams saņemt pieņemamā termiņā, piemēram, jaundzimušajiem ceļojuma laikā, pēc tam, kad dalībvalsts, kas nepārstāvētajam pilsonim sniedz palīdzību, ir saņēmusi viņa valstspiederības dalībvalsts apstiprinājumu par pilsoņa valstspiederību.
- (5) Tā kā nozaudēta pase vai ceļošanas dokumenti var pilsoņiem, esot trešās valstīs, radīt nopietnas raizes, būtu jāparedz vienkāršota procedūra palīdzību sniedzošās dalībvalsts un nepārstāvētā pilsoņa valstspiederības dalībvalsts sadarbībai un koordinācijai. Vienlaikus ir nepieciešams saglabāt pietiekamu elastīgumu izņēmuma gadījumos. Krīzes situācijās palīdzību sniedzošajai dalībvalstij vajadzētu būt iespējai izdot ES PCD bez iepriekšējas konsultēšanās ar valstspiederības dalībvalsti. Šādās situācijās palīdzību sniedzošajai dalībvalstij būtu pēc iespējas drīz jāpaziņo valstspiederības dalībvalstij par tās vārdā sniegto palīdzību, lai nodrošinātu, ka valstspiederības dalībvalsts ir pienācīgi informēta.
- (6) Drošības apsvērumu dēļ ES PCD saņēmējiem pēc drošas nokļūšanas mājās šie dokumenti būtu jāatgriež. Turklāt palīdzību sniedzošās dalībvalsts izdevējiestādei būtu jāglabā ikviena ES PCD kopija, vēl vienu kopiju nosūtot pieteikuma iesniedzēja valstspiederības dalībvalstij. Atgrieztie ES PCD un to saglabātās kopijas pēc konkrēta laika būtu jāiznīcina.
- (7) Nepārstāvētiem pilsoņiem vajadzētu būt iespējai pieteikties uz ES PCD jebkuras dalībvalsts vēstniecībā vai konsulātā. Kā noteikts Direktīvas (ES) 2015/637 7. panta 2. punktā, dalībvalstis var vienoties par praktisku kārtību pienākumu sadalei saistībā ar ES PCD nodrošināšanu nepārstāvētiem pilsoņiem. Dalībvalstīm, kas saņem ES PCD pieteikumus, būtu katrā gadījumā atsevišķi jānovērtē, vai ES PCD izdošana ir piemērota rīcība vai arī lieta būtu jānodod vēstniecībai vai konsulātam, kas ir izraudzīti kā kompetenti saskaņā ar jau pastāvošas kārtības nosacījumiem.
- (8) Atbilstoši ES PCD kā viena brauciena dokumenta mērķim tā derīgumam vajadzētu aptvert periodu, kas vajadzīgs šā brauciena veikšanai. Ņemot vērā mūsdienu ceļošanas iespējas un ātrumu, ES PCD derīgumam nevajadzētu pārsniegt 15 kalendārās dienas, izņemot izņēmuma gadījumus.
- (9) Šai direktīvai nevajadzētu skart labvēlīgākus valsts noteikumus, ciktāl tie atbilst šai direktīvai.
- (10) Šai direktīvai nevajadzētu liegt dalībvalstīm izdot ES PCD citās situācijās, ņemot vērā valsts tiesību aktus un praksi. Dalībvalstīm vajadzētu arī būt iespējai izdot ES PCD nepārstāvētiem pilsoņiem Savienības teritorijā, pārstāvētiem pilsoņiem un saviem valstspiederīgajiem vai rezidentiem. Tādā gadījumā dalībvalstīm būtu jāīsteno vajadzīgie pasākumi, lai nepieļautu ļaunprātīgu izmantošanu un krāpšanu.
- (11) Saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/637 5. pantu, kā arī lai nodrošinātu, ka tiek efektīvi īstenotas LESD 20. panta 2. punkta c) apakšpunktā noteiktās tiesības un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. pantā noteiktās tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, un ņemot vērā valsts tiesību aktus un praksi, palīdzību sniedzošajai dalībvalstij vajadzētu būt iespējai izdot ES PCD Savienības pilsoņa ģimenes locekļiem no trešās valsts, ņemot vērā katra gadījuma konkrētos apstākļus.
- (12) ES PCD, kas sastāv no veidlapas un uzlīmes, būtu jānorāda visa vajadzīgā informācija, un tam būtu jāatbilst augstiem tehniskajiem standartiem, it sevišķi saistībā ar aizsargpasākumiem pret viltošanu un falsificēšanu. Tam vajadzētu būt piemērotam

izmantošanai visās dalībvalstīs un ar vispārēji atpazīstamiem drošības elementiem, kas ir skaidri redzami ar neapbruņotu aci.

- (13) Vienotajā ES PCD veidlapā vajadzētu būt tukšām lapām, lai vajadzības gadījumā veidlapā varētu piestiprināt vai iespiest tranzītvīzas. Šai veidlapai būtu jāfunkcionē kā ES PCD uzlīmes nesējam; uzlīmē būtu jānorāda attiecīgā informācija par pieteikuma iesniedzēju. Uzlīme būtu jāizstrādā pēc vīzu vienotās formas, kas noteikta Padomes Regulā (EK) Nr. 1683/95<sup>4</sup>, un tajā būtu jāietver līdzvērtīgi drošības elementi. ES PCD uzlīme būtu jāpersonalizē palīdzību sniedzošās dalībvalsts vēstniecībā vai konsulātā, izmantojot tās pašas drukas ierīces, ko izmanto vīzām.
- (14) Lai palielinātu izdošanas procesa drošību un ātrumu, ES PCD izmantotais pieteikuma iesniedzēja sejas attēls būtu jāuzņem uz vietas vēstniecībā vai konsulātā, izmantojot digitālu fotoaparātu vai līdzvērtīgas ierīces. Tas pats sejas attēls būtu jānosūta valstspiederības dalībvalstij, lai saņemtu apstiprinājumu par pilsoņa identitāti.
- (15) Šajā direktīvā būtu jānosaka specifikācijas, kurām nevajadzētu būt slepenām. Attiecīgā gadījumā šīs specifikācijas var būt nepieciešams papildināt ar papildu slepenām specifikācijām, lai nepieļautu viltošanu un falsificēšanu.
- (16) Komisijai būtu jāuztic īstenošanas pilnvaras nolūkā nodrošināt iespējamo papildu tehnisko specifikāciju slepenību. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011<sup>5</sup>.
- (17) Lai nodrošinātu, ka informācija par papildu tehniskajām specifikācijām netiek atklāta lielākam skaitam personu nekā nepieciešams, katrai dalībvalstij būtu jāizraugās tikai viena struktūra, kas ir atbildīga par vienotā ES PCD drukāšanu. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai vajadzības gadījumā šo struktūru nomainīt. Drošības apsvērumu dēļ ikvienai dalībvalstij būtu Komisijai un pārējām dalībvalstīm jāpaziņo kompetentās struktūras nosaukums.
- (18) Lai paaugstinātu ES PCD atzīšanas līmeni, Savienības delegācijām trešās valstīs būtu jāinformē attiecīgās trešo valstu iestādes par vienoto ES PCD formu un jebkādiem turpmākiem tās grozījumiem un būtu jāsekmē šā dokumenta izmantošana.
- (19) Saskaņā ar Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu<sup>6</sup> 22. un 23. pantu Komisijai būtu jāveic šīs direktīvas izvērtējums, it sevišķi pamatojoties uz informāciju, kas ievākta ar īpašu uzraudzības pasākumu palīdzību, lai novērtētu direktīvas ietekmi un vajadzību veikt turpmākus pasākumus.
- (20) Uz dalībvalstu veikto personas datu apstrādi šīs direktīvas ietvaros attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679<sup>7</sup>. ES PCD sistēmas ietvaros ir nepieciešams apstrādāt personas datus, kas vajadzīgi pieteikuma iesniedzēja identitātes pārbaudīšanai, ES PCD uzlīmes izdrukāšanai un attiecīgā datu subjekta ceļošanas atvieglošanai. Ir nepieciešams sīkāk precizēt aizsargpasākumus, kas piemērojami apstrādātajiem personas datiem, piemēram, ievāktu personas datu maksimālo

<sup>4</sup> Padomes Regula (EK) Nr. 1683/95 (1995. gada 29. maijs), ar ko nosaka vienotu vīzu formu (OV L 164, 14.7.1995, 1. lpp.).

<sup>5</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

<sup>6</sup> Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (2016. gada 13. aprīlis) (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

<sup>7</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

glabāšanas laiku. Lai nepieļautu iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu, ir nepieciešams trīs gadu maksimālais glabāšanas laiks. Pieteikuma iesniedzēju personas datu dzēšanai nevajadzētu skart dalībvalstu spēju uzraudzīt šīs direktīvas piemērošanu.

- (21) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet, lai izvairītos no sadrumstalotības un attiecīgi zemāka atzīšanas līmeņa pagaidu ceļošanas dokumentiem, kurus dalībvalstis izdod nepārstāvētiem pilsoņiem, tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (22) Šīs direktīvas mērķis ir veicināt konsulāro aizsardzību, kā paredzēts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 46. pantā. Tajā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti jo īpaši Hartā, tostarp tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību. Šī direktīva būtu jāinterpretē un jāpiemēro saskaņā ar minētajām tiesībām un principiem.
- (23) Lēmums 96/409/KĀDP būtu jāatceļ,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

## **I NODAĻA**

### **PRIEKŠMETS UN DEFINĪCIJAS**

#### *1. pants* *Priekšmets*

Šī direktīva paredz noteikumus par nosacījumiem un procedūru attiecībā uz to, kā nepārstāvēti pilsoņi trešās valstīs var saņemt ES pagaidu ceļošanas dokumentu (ES PCD), un nosaka šā dokumenta vienoto formu.

#### *2. pants* *Definīcijas*

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “nepārstāvēts pilsonis” ir pilsonis, kas ir tādas dalībvalsts valstspiederīgais, kura trešā valstī nav pārstāvēta, kā noteikts Direktīvas (ES) 2015/637 6. pantā;
- (2) “pieteikuma iesniedzējs” ir persona, kas piesakās ES PCD saņemšanai;
- (3) “palīdzību sniedošā dalībvalsts” ir dalībvalsts, kas saņem ES PCD pieteikumu;
- (4) “valstspiederības dalībvalsts” ir dalībvalsts, par kuras valstspiederīgo pieteikuma iesniedzējs sevi norāda;
- (5) “ES pagaidu ceļošanas dokuments” jeb “ES PCD” ir ceļošanas dokuments, ko dalībvalsts izdevusi nepārstāvētam pilsonim trešā valstī vienam braucienam uz šā pilsoņa valstspiederības vai dzīvesvietas dalībvalsti, kā pieprasījis pilsonis, vai izņēmuma gadījumā uz citu galamērķi.

## II NODAĻA

### ES PAGaidu CEĻŠANAS DOKUMENTS (ES PCD)

#### 3. pants

##### *ES pagaidu ceļošanas dokuments (ES PCD)*

Dalībvalstis ES PCD saskaņā ar 4. pantā noteikto procedūru trešās valstīs izdod nepārstāvētiem pilsoņiem, kuru pasēs vai ceļošanas dokumenti ir pazuduši, nozagti vai iznīcināti, uz laiku nav pieejami, tiem beidzies derīguma termiņš vai tos kāda cita iemesla dēļ nav iespējams saņemt pieņemamā termiņā.

#### 4. pants

##### *Procedūra*

1. Ja dalībvalsts saņem ES PCD pieteikumu, tā 24 stundu laikā sazinās ar valstspiederības dalībvalsti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/637 10. panta 2. punktu, lai pārbaudītu pieteikuma iesniedzēja valstspiederību.
2. Palīdzību sniedzošā dalībvalsts valstspiederības valstij sniedz visu attiecīgo informāciju, tostarp:
  - (a) pieteikuma iesniedzēja datus, kas jānorāda ES PCD uzlīmē saskaņā ar II pielikumu;
  - (b) pieteikuma iesniedzēja sejas attēlu, ko, izņemot izņēmuma gadījumus, pieteikuma iesniegšanas dienā uzņem palīdzību sniedzošās dalībvalsts iestādes.
3. Valstspiederības dalībvalsts 36 stundu laikā no 2. punktā minētās informācijas saņemšanas sniedz atbildi saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/637 10. panta 3. punktu un apstiprina, vai pieteikuma iesniedzējs ir tās valstspiederīgais. Pēc pieteikuma iesniedzēja valstspiederības apstiprināšanas palīdzību sniedzošā dalībvalsts izsniedz pieteikuma iesniedzējam ES PCD vēlākais nākamajā darbdienu, kas seko tai, kurā saņemta valstspiederības dalībvalsts atbilde.
4. Pienācīgi pamatotos izņēmuma gadījumos dalībvalstis var pārsniegt 1. un 3. punktā noteiktos termiņus.
5. Krīzes situācijās palīdzību sniedzošā dalībvalsts var izdot ES PCD bez iepriekšējas konsultēšanās ar valstspiederības dalībvalsti. Palīdzību sniedzošā dalībvalsts pēc iespējas drīz paziņo valstspiederības dalībvalstij par ES PCD izdošanu un par tās personas identitāti, kurai ES PCD izdots. Paziņojumā ietver personas vārdu, uzvārdu un visus ES PCD norādītos datus.
6. ES PCD izdevējas dalībvalsts iestāde saglabā vienu katra izdotā ES PCD kopiju un otru kopiju nosūta pieteikuma iesniedzēja valstspiederības dalībvalstij. Kopijas iznīcina 60 dienu laikā no ES PCD derīguma termiņa beigšanās, ja vien tās nav vajadzīgas, lai izdotu jaunu pasi vai ceļošanas dokumentu.
7. ES PCD saņēmējam piesakoties uz jaunu pasi vai ceļošanas dokumentu, viņam prasa atgriezt ES PCD neatkarīgi no tā, vai ir beidzies tā termiņš. Dalībvalstis nodrošina visu atgriezto ES PCD drošu un savlaicīgu iznīcināšanu.
8. Uz ES PCD pieteikumiem attiecas Direktīvas (ES) 2015/637 14. pants.

*5. pants*  
*Derīgums*

ES PCD ir derīgs uz laiku, kas vajadzīgs, lai pabeigtu braucienu, kuram to izdod. Aprēķinot šo termiņu, ņem vērā vajadzīgās nakšņošanas un pārsēšanās. Derīguma termiņš ietver papildu divu dienu "labvēlības periodu". Izņemot izņēmuma gadījumus, ES PCD derīguma termiņš nepārsniedz 15 kalendārās dienas.

*6. pants*  
*Labvēlīgāks režīms*

Dalībvalstis var ieviest vai paturēt spēkā noteikumus, kas ir labvēlīgāki par šīs direktīvas noteikumiem, ciktāl tie atbilst šai direktīvai.

*7. pants*  
*ES PCD papildu saņēmēji*

Ja pieteikuma iesniedzēja pase vai personas apliecība ir pazudusi, nozagta vai iznīcināta, uz laiku nav pieejama, tai beidzies derīguma termiņš vai to kāda cita iemesla dēļ nav iespējams saņemt pieņemamā termiņā, dalībvalsts var izdot ES PCD:

- (a) nepārstāvētu pilsoņu ģimenes locekļiem, kas nav Savienības pilsoņi un kas pavada nepārstāvētos pilsoņus, kā noteikts Direktīvas (ES) 2015/637 5. pantā;
- (b) saviem valstspiederīgajiem vai rezidentiem;
- (c) valstspiederīgajiem no citas dalībvalsts, kas ir pārstāvēta valstī, kurā šie valstspiederīgie vēlas saņemt ES PCD;
- (d) ES pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem Savienības teritorijā;
- (e) citām personām, kuras ir saistītas ar dalībvalsti un kuras tā ir gatava uzņemt.

### **III NODAĻA** **ES PCD VIENOTĀ FORMA**

*8. pants*  
*ES PCD vienotā forma*

1. ES PCD sastāv no vienotas veidlapas un uzlīmes. Veidlapa un uzlīme atbilst specifikācijām, kas noteiktas I un II pielikumā un Komisijas 2018. gada 9. marta Īstenošanas lēmumā C(2018) 674 par papildu tehniskajām specifikācijām vīzu vienotajai formai, un ar ko atceļ Komisijas Lēmumu C(2010) 3191.
2. ES PCD uzlīmes aizpildīšanas laikā II pielikumā noteiktās sadaļas un mašīnlasāmo joslu aizpilda atbilstoši ICAO dokumenta Nr. 9303 2. daļai.
3. Dalībvalstis var pievienot jebkādos vajadzīgos valsts līmeņa ierakstus ES PCD uzlīmes sadaļā "Piezīmes". Šie valsts līmeņa ieraksti neatkārto II pielikumā noteikto sadaļu ierakstus.
4. Visus ierakstus ES PCD uzlīmē veic drukātā formā. Izdrukātajā ES PCD uzlīmē neveic nekādas izmaiņas ar roku.

5. ES PCD uzlīmes var aizpildīt ar roku vienīgi tehniska *force majeure* gadījumā. ES PCD uzlīmē, kas ir aizpildīta ar roku, neveic nekādas izmaiņas.
6. Ja atklājas kļūda ES PCD uzlīmē, kas vēl nav pielīmēta ES PCD veidlapai, šo ES PCD uzlīmi anulē. Ja kļūda atklājas pēc ES PCD uzlīmes pielīmēšanas ES PCD veidlapai, iznīcina gan uzlīmi, gan veidlapu, un sagatavo jaunas.
7. Izdrukāto ES PCD uzlīmi ar aizpildītajām sadaļām pielīmē ES PCD veidlapai saskaņā ar I pielikumu.
8. Krīzes situācijās var izmantot formu, kas atšķiras no šajā pantā noteiktās, ja tajā ir visas aizpildāmās sadaļas, kuras noteiktas II pielikumā.

#### *9. pants* *Papildu specifiskācijas*

Komisija pieņem īstenošanas aktus ar ES PCD papildu tehniskajām specifiskācijām attiecībā uz:

- (a) ES PCD veidlapas un uzlīmes dizainu, izmēru un krāsām;
- (b) papildu drošības elementiem un prasībām, tostarp uzlabotiem daļējas un pilnas viltošanas un falsificēšanas novēršanas standartiem;
- (c) citiem noteikumiem, kas jāievēro, aizpildot un izdodot ES PCD.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 11. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru. Var pieņemt lēmumu, kas šīs specifiskācijas ir slepenas un netiek publicētas. Tādā gadījumā tās dara pieejamas tikai tām struktūrām, ko dalībvalstis izraudzījušās kā atbildīgas par ES PCD drukāšanu, un personām, kuras atbilstoši pilnvarojusi dalībvalsts vai Komisija.

#### *10. pants* *ES PCD drukāšana*

Ikviens dalībvalsts izraugās vienu struktūru, kas ir atbildīga par ES PCD drukāšanu. Dalībvalsts šīs struktūras nosaukumu paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm. Vienu un to pašu struktūru var izraudzīties divas vai vairākas dalībvalstis. Ja dalībvalsts maina savu izraudzīto struktūru, tā attiecīgi informē Komisiju un pārējās dalībvalstis.

#### *11. pants* *Komiteju procedūra*

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

#### *12. pants* *Paziņošana trešām valstīm*

1. Vēlākais 21 mēnešus no šīs direktīvas stāšanās spēkā Padomes prezidentvalsts saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 16. panta 9. punktu nodrošina Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam vienotās ES PCD veidlapas un uzlīmes vispārējus paraugus.
2. Eiropas Ārējās darbības dienests veidlapas un uzlīmes vispārējos paraugus pārsūta Savienības delegācijām trešās valstīs.

3. Savienības delegācijas trešās valstīs informē attiecīgās trešo valstu iestādes par vienoto ES PCD formu, kā arī par tās galvenajiem drošības elementiem, tostarp nodrošinot veidlapas un uzlīmes vispārējos paraugus uzziņas vajadzībām. Savienības delegācijas trešās valstīs dara vienotās ES PCD veidlapas un uzlīmes vispārējos paraugus pieejamus dalībvalstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām apmācības un uzziņas vajadzībām.
4. Ikreiz, kad tiek mainīta vienotā ES PCD veidlapa vai uzlīme, atkārto 1.–3. punktā noteikto procedūru. Šā panta 1. punktā minētais termiņš ir 3 mēneši no izmainītās formas pieņemšanas.

## IV NODAĻA NOBEIGUMA NOTEIKUMI

### *13. pants*

#### *Personas datu aizsardzība*

1. Personas datus, kurus apstrādā šīs direktīvas vajadzībām, tostarp pieteikuma iesniedzēja sejas attēlu, ko uzņem saskaņā ar 4. panta 2. punktu, izmanto tikai tam, lai pārbaudītu pieteikuma iesniedzēja identitāti saskaņā ar 4. pantā noteikto procedūru, izdrukātu ES PCD uzlīmi un atvieglotu attiecīgās personas ceļošanu. Palīdzību sniedzošā dalībvalsts un valstspiederības dalībvalsts personas datiem nodrošina atbilstīgu drošību.
2. Neskarot Regulas (ES) 2016/679 piemērošanu, pieteikuma iesniedzējam, kam tiek izdots ES PCD, ir tiesības pārbaudīt ES PCD iekļautos personas datus un attiecīgā gadījumā pieprasīt labojumus.
3. ES PCD neietver nekādu informāciju mašīnlasāmā formā, ja vien tā nav paredzēta arī II pielikuma 6.–14. punktā minētajās sadaļās.
4. Palīdzību sniedzošā dalībvalsts un valstspiederības dalībvalsts glabā pieteikuma iesniedzēja personas datus ne ilgāk kā trīs gadus. Beidzoties šim glabāšanas periodam, pieteikuma iesniedzēja personas datus dzēš.

### *14. pants*

#### *Uzraudzība*

1. Dalībvalstis regulāri uzrauga šīs direktīvas piemērošanu, pamatojoties uz šādiem rādītājiem:
  - ES PCD, kas izdoti saskaņā ar 3. pantu;
  - ES PCD, kas izdoti saskaņā ar 7. pantu;
  - ES PCD krāpšanas un viltošanas gadījumi.
2. Dalībvalstis organizē to datu sagatavošanu un ievākšanu, kas vajadzīgi iepriekš 1. punktā minēto rādītāju izmaiņu novērtēšanai, un šo informāciju reizi gadā sniedz Komisijai.
3. Saskaņā ar 11. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, nosakot rādītājus papildus tiem, kas minēti 1. punktā.

*15. pants  
Izvērtējums*

1. Ne agrāk kā pēc pieciem gadiem no šīs direktīvas transponēšanas datuma Komisija veic šīs direktīvas izvērtējumu un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā izklāstīti galvenie konstatējumi, tostarp par personas datu drošības līmeņa atbilstību.
2. Dalībvalstis Komisijai sniedz informāciju, kas vajadzīga minētā ziņojuma sagatavošanai.

*16. pants  
Atcelšana*

1. Lēmumu 96/409/KĀDP atceļ pēc 24 mēnešiem no šīs direktīvas stāšanās spēkā.
2. Atsauces uz atcelto lēmumu ir uzskatāmas par atsaucēm uz šo direktīvu.
3. Dalībvalstis līdz 1. punktā minētajam datumam nodrošina to PCD veidlapu iznīcināšanu, kuras izgatavotas saskaņā ar Lēmumu 96/409/KĀDP.

*17. pants  
Transponēšana*

1. Dalībvalstis vēlākais 12 mēnešu laikā no šīs direktīvas stāšanās spēkā pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šo direktīvu. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus.  
Tās sāk piemērot minētos noteikumus, kad ir pagājuši 24 mēneši no šīs direktīvas stāšanās spēkā.  
Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.
2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

*18. pants  
Stāšanās spēkā*

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

*19. pants  
Adresāti*

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.  
Briselē,

*Padomes vārdā –  
priekšsēdētājs*